

Ingepolderde uiterwaarden-landschap de Marspolder

ONTSTAAN

De uiterlijke vorming van de uiterwaarden heeft pas na de aanleg van dijken vanaf de middeleeuwen vorm gekregen. Oude rivierlopen (of beddingen ervan) zijn terug te vinden in de uiterwaarden. Op diverse plaatsen zijn in het verleden dijken doorgebroken. Deze doorbraken hebben zowel binnen- als buitendijks hun sporen nagelaten. Op die plaatsen zijn bochten in de dijken te vinden en zijn ook waterpartijen ontstaan.

Ingepolderde uiterwaardenlandschap de Marspolder

Tot in de Late Middeleeuwen lag de Rijn zuidwaarts en lag dit gebied buitendijks. Het noordelijk deel van de kronkelwaard behoorde tot Utrechts en het zuidelijk deel tot Gelders grondgebied. Het water werd toentertijd geweerd door de zuidelijk gelegen Rijndijk. In de Late Middeleeuwen werd een aaneengesloten bedijking (Marsdijk) gerealiseerd en werd de Rijn verlegd. In het gebied zijn restanten van oude stroomgeulen

van de Rijn te vinden. De oeverwallen en kleibanen in de ondergrond maakten het gebied interessant voor grondstofwinning. In de Marspolder werd in de tweede helft van de 20ste eeuw dan ook grootschalig zand en grind gewonnen, waardoor uitgestrekte waterpartijen ontstonden. Na beëindiging van de zand- en grindwinning werd het gebied ingericht als natuurgebied.

HUIDIG LANDSCHAPSBEELD

De Marspolder bestaat tegenwoordig met name uit een uitgestrekt natuurgebied en landbouwgronden. Het gebied kent rechtlijnige verkavelingspatronen en is door het ontbreken van overstromingsgevaar intensief in gebruik door boomkwekerijen.

Het gebied is door de opgaande beplanting van bosschages, struweel en boomkwekerijen behoorlijk besloten en groen. Langs de Marsdijk ligt verspreid bebouwing.

GEBIEDSKENMERKEN INGEPOLDERD UITERWAARDENLANDSCHAP

Algemeen

Het landschap heeft een afwisselend en groen karakter. Er zijn veel landbouwgronden met boomkwekerijen en natuurgebieden. Vanaf de Mars- en Rijndijk zijn er fraaie uitzichten.

Bebouwing

Langs de Marsdijk ligt - binnensdijks - verspreide bebouwing.

Grondgebruik

Agrarisch grondgebruik met uitgestrekte natuurgebieden.

Beplanting

Er komen met name meidoorn- en wilgenstruweel, wilgenbosjes en knotbomen voor.

WAT EN WAAR PLANTEN?

Hieronder leest u wat de meest voorkomende streekeigen boom- en struiksoorten zijn voor het ingepolderde uiterwaardenlandschap en op welke plek op het erf én in het landschap u deze het beste kunt planten. Let op: bepaalde delen van de gemeenten zijn aangewezen als 'Bufferzone bacterievuur'. In die gebieden is de aanplant van bacterievuur-gevoelige planten zoals meidoorn ongewenst.

Struweelhaag (vrij uitgroeïend)

Sleedoorn, hondsroos, hazelaar, Gelderse roos, veldesdoorn langs perceelgrenzen.

Heg rond of bij de voortuin

Veldesdoorn, haagbeuk.

Heg rond of bij de boomgaard/moestuïjn (geschoren of geknipt)

Sleedoorn of veldesdoorn en haagbeuk.

Hoogstamboomgaard

Hoogstamfruitbomen met appel (Goudrenet, Notarisappel, Zoete Bloemée), peer (Clapps favourite, Beurré Hardy), pruim

(Reine Claude, D'Anthan, Reine Victoria) en kers omhaagd met sleedoorn, veldesdoorn en haagbeuk. Dit zijn enkele voorbeelden uit het aanbod van oude rassen.

Solitaire bomen op het erf

Op het erf staan markante bomen van schietwilg, zwarte els, gewone es, zwarte populier, walnoot of kers (meikers).

Knotbomen

Knotbomen vormen al eeuwenlang een vertrouwd beeld in het Nederlandse cultuurlandschap. Schietwilg, zwarte els, gewone es, zwarte populier komen voor langs sloten en in lager gelegen delen van het gebied.

